

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 8. november 2005

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat vedr. optagelse af 14 nye genetiske modificerede majssorter på EU's fælles sortliste over landbrugsplantearter.

Med venlig hilsen

Marie Louise Flach de Neergaard

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Plantedirektoratet/SFS

J.nr.:

Den 8. november 2005

Initialer: SVP

FVM 311

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om optagelse af 14 nye genetiske modificerede majssorter på EU's fælles sortliste over landbrugsplantearter.

EU-Kommissionen har den 20. oktober 2005 udsendt et udkast til det 6. supplement til den 23. samlede udgave af EU's fælles sortliste over landbrugsplantearter. Supplementet omfatter bl.a. optagelse af 14 genetisk modificerede (GM) majssorter på sortlisten. De 14 sorter blev optaget på den spanske sortliste den 28. juli 2005.

Alle 14 sorter baserer sig på den genetisk modificerede majsline "MON810", som i 1998 blev tilladt til markedsføring i EU i henhold til Kommissionens beslutning 98/294/EF. Majsens er resistent over for angreb af visse sommerfuglelarver, herunder "Den Europæiske Majsborer".

I 2004 blev der optaget 17 andre GM-majssorter på EU's fælles sortliste. Disse sorter stammer også fra "MON810". Fødevareministeren orienterede Folketingets Europaudvalg herom på et samråd den 8. oktober 2004.

Efter optagelse på den fælles sortliste vil majssorterne umiddelbart kunne markedsføres i alle EU-lande.

Det er dog ikke sandsynligt, at GM-majssorterne vil blive søgt markedsført i Danmark, da modenhedsklasserne for sorterne ikke passer til dyrkningsforholdene her.

Endvidere optræder de sommerfuglelarver, som GM-majssorterne er resistente over for, ikke som skadedyr i danske majsafgrøder. Der er derfor ikke nogen grund til at markedsføre majs-sorter med netop denne egenskab i Danmark.

Forbud mod dyrkning

I henhold til direktiv 2002/53/EF om den fælles sortliste over landbrugsplantearter (artikel 16 (2)) kan en medlemsstat efter ansøgning bemyndiges til at forbyde anvendelse af en sort på hele eller en del af sit område, a) hvis det kan påvises, at dyrkning af sorten plantesundhedsmæssigt vil kunne skade dyrkningen af andre sorter eller arter, b) hvis sorten bl.a. på grund af sine egenskaber eller sin modenhedsklasse ikke er egnet til dyrkning på nogen del af medlemsstatens område, eller c) hvis der er gyldige grunde til at mene, at sorten udgør en risiko for menneskers sundhed eller miljøet.

Polen har i marts 2005 søgt om tilladelse til at forbyde dyrkningen af de 17 først optagne GM-sorter i 2 år med henvisning til ovennævnte artikel 16 (2) b) i sortslistedirektivet. Langt de fleste af disse sorter egner sig ikke til dyrkning i Polen på grund af deres modenhedsklasser.

Polen henviser i øvrigt i sin ansøgning til, at landet endnu ikke har indført regler om sameksistens mellem GM-, konventionelle og økologiske afgrøder. Danmark indførte sådanne regler i 2004.

Den polske ansøgning har været drøftet i Den Stående Komité for Frø, hvor der endnu ikke har været afstemning om sagen.

Danmark har i Den Stående Komité for Frø støttet den polske ansøgning.

Herudover har Grækenland ligeledes i marts 2005 anmodet om tilladelse til at forbyde de 17 sorter i 2 år med henvisning til manglende regler om sameksistens samt de endnu ikke fastsatte tærskelværdier for utilsigtet forekomst af GM-frø i konventionelle frø.

Der er imidlertid ikke hjemmel i sortslistedirektivet til at forbyde dyrkning af de 17 sorter med henvisning til de græske begrundelser.

Et forslag fra EU-Kommissionen om ikke at imødekomme den græske ansøgning har derfor været til afstemning i Den Stående Komité for Frø, hvor der imidlertid ikke var tilstrækkeligt mange stemmer for forslaget, til at det kunne vedtages.

Forslaget har derfor efterfølgende været til afstemning i Rådet den 25. oktober 2005, hvor der ikke var kvalificeret flertal for forslaget. Danmark stemte imod forslaget. Forslaget går nu tilbage til Kommissionen, som herefter har mulighed for at gennemføre det.

Procedurer for sortslisteoptagelse

Når en sort er blevet godkendt til national sortslisteoptagelse, gælder godkendelsen indtil slutningen af det tiende kalenderår efter godkendelsen. Optagelserne skal meddeles straks til de øvrige medlemsstater samt til Kommissionen.

Kommissionen sørger for, at de sorter, der er blevet optaget på de nationale sortslister, bliver offentliggjort i De Europæiske Fællesskabers Tidende under betegnelsen ”Fælles sortsliste for landbrugsplantearter”, efterhånden som oplysningerne om deres optagelse fremkommer til Kommissionen.

I den konkrete sag forventer Kommissionen, at offentliggørelsen af optagelsen af de 14 GM-majssorter vil ske i slutningen af november eller starten af december 2005.

Herefter skal medlemsstaterne – med undtagelse af de situationer, der er nævnt ovenfor - drage omsorg for, at frø af de optagne sorter ikke underkastes nogen form for handelsrestriktioner.